

Amennyiben a bíróság a vád tárgyává tett és a bűncselekmény egységébe tartozó cselekményt jogerősen elbírálta, határozata e bűncselekmény tekintetében res iudicata-t eredményez. Erre figyelemmel az olyan részselekményt, amely a már elbírált bűncselekmény egységébe tartozik, azonban nem képezte a jogerős határozatban megállapított tényállás részét, nem lehet önállóan elbírálni; ilyenkor perújításnak lehet helye.

Ezért – a perújítás elkerülése érdekében – törekednie kell a bíróságnak a törvényi egységet alkotó részselekmények egy eljárásban történő elbírálására, és ennek érdekében az ügyek egyesítésére [6/2009. BJE határozat; Be. 6. § (3) bek. d) pont, 72. § (2) bek., 408. § (1) bek. a/2. pont].

- [1] A törvényszéken a 2014. május hó 23. napján érkezett vádirat alapján az I. rendű vádlott ellen 7 rendbeli, az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdésébe ütköző és részben a (3) bekezdés, részben a (4) bekezdés szerint minősülő, részben folytatólágosan, részben bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, a 276. § szerinti, 3 rendbeli, folytatólágosan és részben bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége és 3 rendbeli, a 289. § (1) bekezdésébe ütköző és a (4) bekezdés a) és b) pontja szerint minősülő, részben bűnsegédként elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette, a II. rendű vádlott ellen 3 rendbeli, az 1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdésébe ütköző és részben a (3) bekezdés, részben a (4) bekezdés szerint minősülő, részben folytatólágosan, részben bűnsegédként elkövetett adócsalás büntette, valamint a 276. § szerinti, 2 rendbeli, folytatólágosan és részben bűnsegédként elkövetett magánokirat-hamisítás vétsége miatt már eljárás van folyamatban.
- [2] A főügyészség a törvényszék előtt a 2016. november hó 16. napján érkezett újabb vádiratában az I. rendű vádlott ellen 4 rendbeli, a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és részben a (3) bekezdés a) pontja, részben az (5) bekezdés b) pontja szerint minősülő, részben bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette, 2 rendbeli, a Btk. 345. §-ába ütköző, folytatólágosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétsége és 2 rendbeli, a Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pontjába ütköző, folytatólágosan elkövetett számvitel rendje megsértésének büntette miatt; a II. rendű vádlott ellen pedig a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző és a (3) bekezdés a) pontja szerint minősülő, bűnsegédként elkövetett költségvetési csalás büntette miatt emelt vádat.
- [3] A törvényszék megvizsgálta az ügyek egyesítésének lehetőségét, és annak ellenére, hogy a korábban indult büntetőeljárásban a bizonyítási eljárás lényegében már befejeződött,

megítélése szerint az adott ügyekben az egyesítés nem volt mellőzhető.

- [4] A Be. 72. § (2) bekezdése értelmében azokat az ügyeket lehet egyesíteni, amelyek együttes elbírálása az eljárás tárgyára, vagy az eljárásban résztvevő személyekre tekintettel vagy egyéb okból célszerű.
- [5] A vádlottak terhére rótt bűncselekmény lényege mindkét vádirat szerint adórövidítést célzó megtévesztő magatartás, amely a költségvetésnek vagyoni hátrányt eredményezett.
- [6] A terheltek terhére rótt költségvetési csalás büntette az azzal érintett adónemek, bevallási időszakok számától függetlenül törvényi egység; teljességgel közömbös, hogy a terheltek az elkövetési magatartást hány adójogviszonyban tanúsították.
- [7] A törvényhozó deklarált célja a költségvetési csalás [Btk. 396.§ (1) bek.] törvényi tényállásának megalkotásával az volt, hogy törvényi egységet képezzenek a különböző adónemek kapcsán elkövetett cselekmények, ezért valamennyi, a költségvetést károsító magatartást egy bűncselekmény tényállása alá vonta és a korábban külön bűncselekményként, illetőleg azonos bűncselekmény keretei között megállapított több rendbeli bűncselekmény helyett egységgént nyerjenek elbírálást az egymással akár összefüggő, akár össze nem függő magatartások.
- [8] Költségvetési csalás esetén a vádemelés időpontja zárja le a törvényi egységet, ennél fogva az addig eltelt időszakban megvalósult valamennyi tényállásszerű cselekmény a törvényi egység körébe tartozik.
- [9] Az adott ügyekben az ügyész adórövidítést célzó megtévesztő magatartás elkövetésével vádolja a vádlottakat, és mivel az utóbb benyújtott vádiratban a korábbi vádirat benyújtása (2014. május hó 23. napja) előtt megvalósított cselekményeket is vád tárgyává tett az ügyész, a költségvetést károsító bűncselekmények mind a két vádlott tekintetében bűncselekmény-egységgént értékelhetőek.
- [10] A bűncselekmény-egység pedig – legyen az akár természetes, akár törvényi egység – csak egy eljárásban bírálható el.
- [11] Az újabb vád szerinti rész-cselekmények önálló elbírálásának nincs helye, ez ugyanis a többszöri eljárás tilalmába (ne bis in idem) ütközne, ellenben miattuk (az egyéb törvényi feltételek megléte esetén) perújításnak lehet helye (6/2009. BJE határozat).
- [12] A bírósági eljárásokban a rendkívüli jogorvoslat, így a perújítás elkerülésére kell törekedni, ezért a törvényi egységet alkotó cselekményeket egy eljárásban kell elbírálni.
- [13] A kifejtettekre tekintettel a törvényszék a Be. 72. § (2) bekezdésének alkalmazásával a vádlottak ellen költségvetési csalás büntette és más bűncselekmények miatt indult

büntetőügyet a törvényszék előtt az adócsalás büntette és más bűncselekmények miatt a vádlottak ellen már folyamatban lévő ügghöz egyesítette.

(Balassagyarmati Törvényszék 3. B. 213/2016/3.)